

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetése 15 fill. Többzetűs hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilntér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Község-nevek megmagyarosítása.

Napjainkban mind általánosabbá válik az az irány, a mely az idegenhangzású családnevek megmagyarosítását célozza. Nézetünk szerint is helyesen: úgy fogják fel ezt, mint a nemzeti fejlődés és erősödés egyik előmozdítóját, illetve ismervét. Ez az oka annak, hogy a név-magyarosítások statisztikája eléggé kedvező adatokat tár elénk, valamint annak is, hogy egyesületek és hivatalok, — mely utóbbiak közül különösen a vasutak tisztviselősei s az egyes kir. tanfelügyelőségek emelendők ki, — igyekeznek minél hathatósabb lépéseket tenni ennek az ügynek az előmozdítása érdekében.

Nem szorul bővebb bizonyításra, hogy ennél az egyre nagyobb eredményekkel jutalmazott törekvésnél semmi esetre se mondható jelentéktelenebbnek az a másik hasonlóan nemes és helyes irányzat, a mely a községneveknek és egyéb helyneveknek, — ha erre szükség merülne fel, — a megmagyarosítását veszi célba. Hiszen ha súlyt fektetünk arra, hogy az édes Hazának polgárai családi nevükben is igazán magyarok legyenek, mennyivel inkább súlyt kell és súlyt lehet fektetnünk arra, hogy azokat a községeket, a melyek állampolgáraink lakóhelyei s a melyek egyikéhez, vagy másikához, — illetőségünket tekintve, — mindnyájunknak mellőzhetetlenül tartoznunk kell, szintén édes hazai nyelvünkön nevezhessük.

Hazánkban ez a törekvés újnak semmi esetre se mondható. Számos esetről tudunk, hogy — különösen egyes törvényhatóságaink területén — ennek a törekvésnek a sikere érdekében a múltban is sok dicséretes buzgalom érvényesült s sok elismerésre méltó eredmény jött létre.

Reá kell mutatnunk azonban arra, hogy a közelmúltban egy jelentékeny törvényhozási intézkedés merült fel, a mely a község- és egyéb helynevek szabályozásának a kérdését és ezzel — bár nem kifejezetten, de magától értetődően — azok esetleges megmagyarosításának a kérdését is, előtérbe emelte, s ez az 1898: IV. t.-cz. megalkotása volt.

Igen jelentékenyen érezhető volt és érezhető napjainkban is az a viszásság és az a rendezetlenség, a mely hazánkban a községek és más lakott helyek elnevezése tekintetében fenforog, s a mely nem ritkán jelentékeny zavarokat, veszteségeket s általában káros következményeket eredményezhet. Így említést érdemel az a körülmény, hogy hazánkban kétezernél több azonos a községeknek a száma, a melyeknek nincsen kizárólagos elnevezésük, oly névvel lévén ezek felruházva, a mely egyszersmind más községnek a jelzésére is szolgál. Ezeket kívül felette nagy azoknak a községeknek a száma, a melyeknek elnevezésük csupán előnevükben, illetve egy-egy betűben, vagy néhol csupán egy-egy ékezetben különbözik egy másik község elnevezésétől. Jelentékenyen szaporítja a zavart az a körülmény, hogy hasonlóan igen nagy a száma azoknak a községeknek, a melyeknek több nevük van, a mely nevek felváltva, vagy általában használatban vannak. Arról, hogy a községek nevének helyes írása eddig általában országosan megállapítva nincsen, szólni nem is kívánunk.

Hogy mindennek jelentékeny hátrányai lehetnek és tényleg vannak is, azt elgondolni felette könnyű. Erre részletesen reámutatott az idézett törvénycikk miniszteri indokolása is, a mikor úgy a hivatalos, a közéletben, mint a magán-, a kereskedelmi és családi, valamint a társadalmi viszonyok tekintetében kifejtette azokat a hátrányokat, a melyek mindnyájának megszüntetése a törvénycikk megalkotásának lényeges célját képezte.

Ezen az eléggé nem helyeselhető alapon épült fel a már idézett 1898: IV. t.-cz., melynek legfontosabb intézkedései közül szükséges kiemelnünk azt, hogy minden községnek csupán egy hivatalos neve lehet; többféle elnevezéssel bíró községek hivatalos nevének kijelölése, azonos elnevezésű községeknek előnévvel vagy egészen új névvel való ellátása, ujonnan alakuló községek elnevezése és a községek elnevezésének megváltoztatása, valamint végül a hivatalos község-nevek helyesírásának megállapítása a m. kir. belügyminiszter hatáskörébe

tartozik, ki ezt a jogát az illető községek és a törvényhatósági közgyűlés meghallgatásával, az érdekelt községek óhajának lehető figyelembevételével gyakorolja, de mindenesetre a törvény amaz említett rendelkezésének korlátja között, hogy a községnek csupán egy hivatalos neve lehet, valamint az általános országos érdekek szemmel tartásával. A községek területén fekvő telepek, puszták, havasok, továbbá egyéb jelentékenyebb lakott helyek, ha külön elnevezéssel még nem bírnának, ilyenell ellátandók.

Fontos intézkedése a törvénynek az, a melylyel a község- és egyéb helyneveknek, nemkülönben az ezekben beálló változásnak a nyilvántartása céljából azt állapítja meg, hogy a m. kir. központi statisztikai hivatal állandó országos törzskönyvet vezessen, valamint a melylyel e törzskönyvnek a vezetését egy, erre a célra szervezett, «országos községi törzskönyv-bizottság»-nak szakszerű támogatása, felügyelete és ellenőrzése alá helyezte. Ugyancsak felette kiváló jelentőséggel bír a törvény ama rendelkezése, a mely kimondotta, hogy: Allami, törvényhatósági és községi, valamint egyéb hivatalos iratokban, községi pecséteken, bélyegzőkön és jelzőtáblákon, továbbá az állam, törvényhatóságok és községek közvetlen rendelkezése alatt álló intézetek és üzemek ügykezelésében, a nyilvánossági joggal bíró iskolákban használt tankönyvekben és térképeken, úgyszintén ezeknek az iskoláknak nyilvánosság elé kerülő nyomtatványain, valamint pecsétjein és bélyegzőin, végül a közjegyzői iratokban, — tekintet nélkül arra, hogy a felsorolt iratok, tankönyvek, nyomtatványok, pecsétek, bélyegzők, stb. az állam hivatalos nyelvén vagy más nyelven vannak-e szerkesztve, — kizárólag a község hivatalos neve használandó, azon írásmód szerint, a mint az az országos községi törzskönyvben bevezetve található.

Elég idézett törvényünk e legfontosabb rendelkezéseire egy futólagos pillantást vetni, hogy a legteljesebb örömmel üdvözöljük ezt a nagyhorderejű kezdeményezést, a melynek üdvös eredményei bizonynyal nem fognak elmaradni; de elég egy futólagos pillantást vetni

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

A bögötei molnár.

Mi történt a bögötei malommal?...
Előtte a búza egész halommal,
Vise is van, mégis üres a garat!...
— Hej, a molnár más malomba járogat! —

Általellen van egy csárda, Bekacsincs,
Híves csárda, messze földön párja sincs.
Édes itt a bor, ha mindjárt fanyar is,
A csárdásné csókkal csukroz a hamis.

Nem csuda, ha áll a malom bögötén,
Ott a molnár a menyecske lágy ölén.
Nem is örül, vámat mégis szedeget:
Eper ajkáról mézes csókot eleget...

Ifj. Porkoláb Gyula.

Az én pátriám.

(Az Eperjesi Széchenyi-körben 1899. febr. 1-én tartott felolvasás.)

Írta: Klein Béla. (Folytatás.)

Ezen romantikus intermezzo után, térjünk vissza ismét Hibbe falai közé.

A városka főnevezetességét képezi azon, latin szavakkal bőven átszótt magyar levél, melyet Rákóczy fejedelem írt a likavai uradalom prefektusának, Hibbe város dolgában. A szövege ím ez:

«Generoso Michaeli Okolicsánj de Eadem, Directori nec non Bonorum fiscalium in Lypto et Arvensi existentium Praefecto...

Generose Fidelis nobis dilecte. Salutem et gratiae nostrae Principali, benignam propensionem. Nemes V. Kubány István. Hivünk repraesentatíván Előttünk alá-
zatos Instantiája által, és a mellé annectált néhaj T. Nagygos Osztrozics Mátyás Fassionálisával, úgy arra impetrált Donatióval és pura Statutióval ez ideig birt Nemes Lypto Vármegyebeli Hibbe nevű Városban levő elsőbb Colonialis, de annak utána minden adó, Census és egyéb Urbariumbeli szolgálat alól eximált és Liberált földek szabados ususába miként másoknál is, de kiváltképpen az ott levő Parochustól a decima iránt impetráltatték, kinek is Instantiáját Expositiója szerint Kglmedre oly véggel relegáltuk, hogy voltaképen megvizsgálván, a miben igazság és Törvény ellen impetráltatték manu tene alya azon földek és egyéb Bonumok a felemlítt Inscriptio, Donatio et Statutio szerint való ususában. Holott pedig más valamely difficultása volna Kglmednek, arról Bennünket genuine informályon. Ceterum Eundem bene valere desideramus. Agric. die 11 Aprilis Ad. 1706. Franz Princeps Rakóczy m. p. Gregorius Plati m. p.»

De volna, ha volna, még egy nevezetessége Hibbének és pedig az, hogy a katolikus templom báró Balassa Bálint földi maradványait rejti pádimentoma alatt.* Nem tudom, mily incidensből került napfényre

* Utólag kezembe került Toldy Ferencz: «A magyar költészet kézikönyve» című munkája. (1855.) Ezen forrásmű Balassának Hibbén történt eltemetését megerősíti s a sírkutatók valószínűleg Toldy adatai nyomán indultak. Toldy szerint:

ezen föltevés, a legujabb időkig halvány sejtelve sem volt róla a bennszülött lakosságának. Pedig a száj-hagyomány rendszerint a múltak távol kódéből a jelenbe átléptetve a fontosabb eseményeket. Igaz, hogy háromszáz esztendő pergett le a végtelenségbe, mióta Balassa nyugtalan szíve örökre elphint Balassa Bálint hatalmas lírai költő volt, ki messze túlszárnyalta kora lantosait. Gaál Mózes ezt írja róla: «Nem tartozik azok közé, kiket a tiszteltemélt relikviák közé kell soroznunk, a kik csak arra valók, hogy az irodalom-történet múzeumának őrei a régiségek iránt érdeklődőknek mutogassák — kuriózum gyanánt; hanem arra való, hogy elővegyük ma is, mert fognak benne a megváltozott idők megváltozott ízlése daczára is gyönyörködni. A szenvedély ereje, az érzés igazsága, a nyelv szépsége, a lélek szárnyalása, a gondolatok gazdagsága és a formák tökéletessége minden idők egyik nagy költőjévé avatják Balassa Bálintot.

S valóban háromszáz esztendő múltán is érdeklődéssel olvassuk néhány busongó versét:

Zöld erdő harmatát,
Piros csizmám nyomát,
Hóval lepi bé a tél,
Hóval lepi bé a tél...

«Temei a Kriván alatt fekvő Hibbe városába vitettek végnyugalomra, mikép az Rimai «Elogiumából» kitetszik, hol így ír:

«Hibbe városának, hol nyugszol, állása,
Ott vagyon Krivánnak hol magas havassa,
Vendégfogadóit minden úgy szállhassa
Szerejét tekintvén, hogy meg is állhassa.

Mondván: Itt fekszik az a Balassa Bálint,
Ki kevés öröm közt nyelt sok keserves kint,
Kinek írásba a ki jól is tekt,
Elméje bársonyán szemlélni skárlát színt.

† Szer. Molnár Albert szerint szimbolumot is jelent.

K. B.

Jelen számunkhoz felív melléklet van csatolva.

arra, hogy belássuk azt is, miszerint itten nem egy rövid idő alatt megoldható feladatról van szó, hanem arról, hogy bizonyosan hosszú évtizedekre terjedő, beható, gondos, körültekintő munkával igyekezzünk előmozdítani mindazoknak az előnyöknek a bekövetkezését, a melyeket ennek a munkának lelkiismeretes keresztülviteléhez hozzáfűzni tudunk, valamint megkönnyíteni a máris megalakult országos bizottság óriási feladatát. És végül elég egy futólagos pillantást vetni az idézett törvény-rendeletre, hogy tényleg meggyőződjünk arról, miszerint a bevezető-sorainkban kiemelt szempont, t. i. a községnek és helynevek megmagyarosításának a szempontja ennek a törvényhozási intézkedésnek a keretében, önként kínálkozóan előtérbe lép, úgy, hogy valósággal még akkor se volna mellőzhető, hogy ha ezt bármi oknál fogva mellőzni akarnánk, — a mire pedig nemcsak, hogy semmi okunk sincsen, hanem a mit — mint említettük — nemzeti haladásunk és megszilárdulásunk szempontjából mindenesetre csak üdvösnek és kívánatosnak kell, hogy tekintsünk valamennyien. (—H.)

A szigord-soóvári tűzifa-úsztatás.

A soóváriaknak a tavasz közeledtét, illetve beköszöntét egy különös s igazán a vidék specialitásának mondható látványosság szokta jelezni.

Ez a látványosság nem egyéb, mint a soóvári kincstári faraktár tűzifa-szükségletének úsztatása. Ez idén azonban a tavasz beköszöntét jelző úsztatás, mely a februárban beállott kedvező, szép időjárás folytán a szokottnál korábban vette kezdetét, családok és túlkorai volt, a mennyiben a február hó végén megkezdett úsztatás — a hirtelen ismét téliesség és zorddád változott időjárás következtében — nemcsak egy, de két ízben is igazán «befagyott». S ezért félni lehet attól, hogy a tavasz beköszöntét jelző ez az esemény Soóvár lakossága előtt hitelet és megbízhatóságát ezután el ne veszítse.

A soóvári kincstári faraktár évi tűzifa-szükséglete mintegy 20—25,000 ürköbmétert tesz ki. Ezt a mennyiséget a kakasfalvi m. kir. erdőgazdagság termeli s tengelyen szállítja a «szigord-kakasfalvi-soóvári» fa-úsztató csatornához.

A téli időben a csatornához odaszállított ezt a jelentékeny tűzifa-mennyiséget aztán tavasszal, a hóolvadás-kor ezen a csatornán a soóvári faraktárba úsztatják le.

A tűzifa-szállításnak ez a neme az összes létező szállítási módok között a lehető legolcsóbb. S tekintve azt a körülményt, hogy az így leúsztatott fa az úsztató-csatorna vizébe való bedobásától a soóvári faraktárban való kirakásig alig 2 óra hosszat ázik — az úsztatásnak az a hátránya, a mely a tűzifa tűzadó erejének a víz által való kilúgzásából áll, itt érvényre nem jut, azaz világosabban szólva: a tűzifának tűzadó erejét a fának rövid ideig való vízbenléte nem befolyásolja, illetve nem csökkenti.

Ezzel rá akarok mutatni a környékbeli erdőbirtokosok egynémelyikének arra a téves állítására, mely szerint az így úsztatott tűzifa tűzadó ereje a tengelyen szállított tűzifával szemben csekélyebb volna, mert hiszen egy-két órai vízbenléte a fa tűzerejét csak éppen oly mértékben befolyásolja, mint akár egy-egy hosszabb nyári zápor. Már pedig egy-egy zápornak, sőt jelentékenyebben hosszán tartó esőzésnek, valamint ezek esetleges behatásának minden az erdőben lévő s készletben levő erdei termék egyformán ki van téve, és ennek dacára senkinek sem jut eszébe az, hogy ilyen, oly sokszor és hosszú időn át ázott fakészlet tűzadó erejét kétségbevonja, vagy éppen megfogyatkozottnak higgye.

Taposta-e piros eszmája valamikor Liptó földjét — ki tudná most eldönteni? Mikor a múlt nyáron a hibbei katolikus templomban Balassa Bálint sírját kutattuk s eltemetettéskörülmenyeit tudakoltuk, szűkszavú cicerónénk édes-keveset tudott nekünk felvilágosítást elmondani s annyit vettünk ki, hogy semmiféle sírírtra nem akadtak.

Balassa életrajzában azt olvassuk, hogy 1594-ben Esztergom várostrománál megsebesült s néhány nap múlva meghalt. Hogy miért vitték volna a sebesültet éppen Hibbére, mikor Kékkő-vára, vagy Eger városa, hol közönségesen tartózkodni szokott, közelebb esik Esztergomhoz? — arra bajos kielégítő feleletet adni. Ellenben nem aggaszt azon kérdés: miként kerülhetne a protestáns Balassa katolikus templomba? mert tudjuk, hogy a reformáció első századaiban a templomok könnyen gazdát cseréltek. Általán véve az egész hipotézis valószínűtlennek tetszik, bármennyire sajnálnám városomat azon dicsőségtől megfosztva látni, hogy falai között a költő-főúr s daliás levente porhüvelyét őrzi.

A Balassa-kérdés tudtommal még nincsen eldöntve, ellenben egészen bizonyos, hogy Hibbe városában egy másik költő született, élt s meg is halt, nevezetesen: Graichmann Jakab. Tót költeményeket írt népies nyelven, jobbra magasabb költői lendület nélkül. A vadregényes környeztet erős hatást gyakorol rá, vázlatosan leírja a Tátra hegyvilágát és a pásztornép életét. A *Vasárnapi Ujság* régebbi évfolyama rövid életrajzát hozta s «Zima bába» című költeményét, ha jól tudom, Gáspár Imre fordításában.

(Folytatása következik.)

A tűzifának a csatornába való bedobása, a csatornán való leúsztatása s a soóvári faraktárban való felrakása a vidékbeli népességnek egyik jelentékeny keresetforrása. Kiténik ez abból, hogy az úsztatás tartama alatt, mely, ha elég víz áll rendelkezésre — s ha közbe a péld. ez idén is bekövetkezett fatális befagyások nem zavarják — rendszeren 2—3 hétig tart: nap-nap mellett mintegy 200 munkás van ezzel a munkával elfoglalva. Ebből mintegy 60—70 a tűzifának a csatornába való bedobását végezi, 30—40 ember a fának felrakásával foglalkozkodik, a többi mintegy 100—110 pedig — s ez utóbbiak között leány, fiú és öreg egyaránt — az úsztató-csatorna mentén, a fának úsztatás közben való torlását lévén hivatva megakadályozni, a felügyeletet eszközölve: sétál.

Ez a feladat természetesen igen könnyű, mert — kivéve az úsztatás első napjait, mikor a csatorna még a nyári és téli pihenése után újból használatba jöven: itt-amott azonnal kiigazítandó hiányokat mutat, — torlását alig szokott előfordulni.

Az úsztató-csatorna a soóvári faraktárban a szabályozó oldalkapukkal ellátott 0,5 kilométer hosszú siklóban végződik, melyből a leúsztatott fahasábokat — a sikló mentén alkalmazott oldalkapuk kinyitása útján tetszés szerint el lehet osztani, illetve kidobni — s elraktározni.

Az úsztató-csatorna, mely 10,5 kilométer hosszú, a hradovai erdőőr-lak tájékán, a csatorna mellett elhelyezett emlékkő felírása szerint, még 1817-ben épült. Azóta a csatorna külső képe megváltozott ugyan alapjában, azonban tervezetében ma is változatlan s méltán egy megtekinteni való nevezetessége Soóvár szép vidékének.

O. K.

Vármegyénk és városaink.

Központi választmány. A vármegyei központi választmány lapunk múlt számában is jelzett gyűlését május 2-ikén tartotta meg, *Tahy József* alispán elnökle alatt. A gyűlés meghallgatván a törvényhatósági közgyűlésnek 1898. december 12-ikén kelt idevonatkozó jegyzőkönyv pontját s a jegyzői teendőik ellátására *Bánó Aladár* vm. főjegyzőt kérvén fel: megalakult s tagjai az 1874. évi XXXIII. t.-cikkben meghatározott esküt letették. Felolvasásra kerültek a belügyminiszternek, a közp. választmányhoz intézett körrendeletai a törvényes rendelkezések pontos betartása és az adóhatalékos választóknak külön eszközöndő összeírása tárgyában. Majd megalakította a közp. választmány, a járási főszolgabírák javaslatainak figyelembevételével, a képviselőválasztók állandó névjegyzékének kiigazítására hivatott küldöttségeket, és pedig a következőkben: *Eperjesi választókerületben*: elnök: *Szakmáry Géza* főszolgabíró, tagok: *Koncz Ödön* és *Zathureczky György*; *Kis-Szebeni választókerületben*: elnök: *Egerer Ferenc* főszolgabíró, tagok: *Hartsár Péter* és *Török Kálmán*; *Hétfársi választókerületben*: elnök: *Bánó Árpád* főszolgabíró, tagok: *Brühl Menyhért* és *Péchy Antal*; *Giráltyi választókerületben*: elnök: *Berzeviczy Rezső* főszolgabíró, tagok: *Desszeffy Pál* és *ifj. Sikorszky Endre*; *Bártfai választókerületben*: elnök: *Tóth István*, tagok: *Szakmáry Dezső* és *Villecz Jenő*; *Zborói választókerületben*: elnök: *Winkler Adam* főszolgabíró, tagok: *Toronszky Agoston* és *Toszt Károly*. A központi választmány felhatalmazta az elnököt, hogy szükség esetén, a küldöttségek tagjait helyettesíthesse. Az összeírt választók sorozatában a pontos betűrend megállapításával a választmány *Bánó Aladárt* és *Mattyasovszky Györgyöt* bízta meg.

Ragadós állatbetegségek Sárosvármegyében 1899. április 27-ikén. *Lépfene*: Czernina 1 u., Kruzslyova 2 u.; összesen 2 község 3 udvar. *Veszétség*: Radács 1 u., Szedikert 1 u.; összesen 2 község 2 udvar. *Sertésorbanás*: Kakasfalvi 1 u., Kerektrét 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. *Sertésvész*: Alsó-Sebes 1 u., Fulya 1 u., Kis-Sáros 1 u., Magyar-Jakabfalvi 1 u., P.-Peklén 1 u., Tót-Soóvár 1 u., Vörösvágás 1 u.; összesen 7 község 7 udvar.

Zárlat. Gulyvész községben a loállomány között takonykór gyanúja, Klembérk, Nagy-Sáros, Péchújfalu és Radács községekben, valamint sz. kir. Eperjes és Kis-Szeben városokban az ebállomány között a vesztétség ragályos betegség megállapítván, a nevezett községekben, illetve városokban, és pedig Gulyvész községben április hó 22-től 60 napi udvar-, Klembérk, Nagy-Sáros, Péchújfalu és Radács községekben megállapított vesztétség miatt, Radács, Bajor, Berki, Berzenke, Mochnya, Szinye-Újfalu és a jernyei körjegyzőséghez tartozó községekben, továbbá a Nagy-Sáros községben megállapított vesztétség miatt Kis-Sáros, Megye, Gergelylak, Szt.-Mihály és Soóvár községekben április hó 24-től 40 napi községi-zárlatot rendeltek el a kutyaállományra. Ugyanerre Eperjes és Kis-Szeben sz. kir. városokban április 21-től szintén 40 napi községi-zárlatot rendeltek el.

Zárlat-feloldás. Kruzslyova és Czernina községekben a lépfene ragályos betegség miatt elrendelt udvar-zárlatot feloldották.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör Évkönyve e napokban hagyta el a sajtót. Az utolsó Évkönyv 1897—98-ról szólott, mivel ennek keretébe vették fel a múlt év márcziusában tartott, Pulszky-emlékkönyvvel összekötött, díszgyűlés adatait, illetve az ezen előadott műveket is. Ez az új Évkönyv 1898-ról van keletveze A gyászkeretes borítékban, díszes kiállításban, megjelent ízet, melyhez a múlt év

szepember 10-ikén elhunyt Erzsébet királynénak arcképe van csatolva, tíz gyászkeretes lapon, mindenkéltől a Királyné halálával foglalkozik s közölve a Királyné emlékének megőrkítő törvénycikket, valamint a Király köszönő szövegét a nemzet gyászért és részvétért, megemlékezik arról, hogy ebben az általános gyászban mily módon vett részt a Széchenyi-kör is. Majd közli *dr. Berzeviczy Albert* védnöknek, a Kör működésének harmadik évtizedét megnyitó s 1898. nov. 20-ikán rendezett házi-estéjén megtartott «Ujabb flerenci benyomások» cz. felolvasását, *Kubányi Bélának* «Védnökünk»-hoz cz. ugyanekkor bemutatott költeményét, nemkülönben azt a felolvasást, a melyet *dr. Berzeviczy Albert*, mint a Kör alapítója, 20 év előtt, 1878. márczius 24-ikén e czímen tartott: «Miért alakítjuk a Széchenyi-kört és mi lesz a Széchenyi-kör?» A hivatalos részben a húszéves évforduló emlékének örökítik meg azok a levelek, a melyek egyikét az igazgató-választmány ebből az alkalomból a védnökhoz intézte, illetve, a melyek másikával ő erre válaszolt. Majd a terjedelmes titkári jelentés következik, mely beható részletességgel emlékezik meg a múlt év minden — Körünket érdeklő — eseményéről. A közgyűlési jegyzőkönyv, a napló, a vagyoni viszonyokat elénekbe táró adatok s végül a tisztviselők és a tagok névsora rekeszti be az Évkönyvet, melyet a Kör tagjainak a közel napokban fognak kézbesíteni.

Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület meghívta a Kört a f. évi május 14-ikén tartandó zászlószentelési ünnepre. Ezt a szíveséget ez úton is közöljük a Kör tagjaival, felkérvén őket, hogy magukat általában meghívottaknak tekintsék.

HIREK.

* **Az eperjesi egyházmegyéből.** A vall- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium *Szim Miklós* szepőkői, *Szuchy Mihály* zuellai, *Krieka János* dubovai, *Jurascsik János* ressói, *Farenics Elek* csarnói, *Kellő Antal* nagy-kunákalvi, *Gerbery Konstant* czerninai és *Steck Károly* selyebi kántortanítók fizetését 400 forintig kiegészítette, — továbbá *Tinyo Imre* zdbai, *Sztulyakovicz József* balázsvágási, *Kalapos András* sajó-szögédi, *Katrenics János* becherói, *Fuhász János* szántói kántortanítók részére ötödéves korpótléok engedélyezett, és a homonna-zbojnai templom helyreállítására 200 fírt adományozott. — *Felségadomány.* Ó felsége a *bukóc-hegyi szt.-Bazil*-rendű zárda templomának javítási költségeire magánpénztárából 200 fírtnyi legfelsőbb segélyt adományozott. — *Kinevezés.* Dr. Vályi János eperjesi püspök *Ilykovicz Szilárd* jesztrebi lelkésznek az andrejovai javadalomról való lemondását elfogadta s helyébe lelkészül *Csiszárík Sándor* semetkői lelkészt nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a *görömbölyi g-kath.* tanító részére az első évötödös korpótlék fejében 1898. év okt. 1-étől öt egymásután következő évre 100 fírt államssegélyt engedélyezett.

* **Tavaszi búcsú.** Gyönyörű felkért Kálváriánkon május hó 1. és 2-ikán a szokásos búcsút tartották meg, a melyen a város és vidék hívó közönsége igen nagy számmal vett részt.

* **A bártfai dóm felszentelési ünnepe,** mint már jeleztük, június hó 4-ikén, Úrnapi utáni vasárnapon fog végbemenni. Hír szerint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter: *dr. Wassics Gyula* is jelen lesz ez ünnepélyen. A város, mint kegyúr, bizonyonnyal méltó módon fog gondoskodni az oly ritka ünnepségnek megfelelő alakban leendő rendezéséről, valamint annak fényes sikeréről.

* **Katonai előléptetések.** Májusi előléptetések: a) háziezredünkben: *Mikulics Radeckzy* ezredessé, *Acház Sándor* kapitánynya, *Pfister Károly* és *Schmidt Antal* I. oszt. kapitánynya, *Martényi Árpád* főhadnaggyá és *Heszki dr.* ezredorvos törzserovossá; b) a honvédségnél: *Murin Pál* I. oszt. kapitánynya és *Nyékhegyi Ferenc* főhadnaggya. — Kiemeljük, mint bennünket oly örömdetesen érintő körülményt, hogy ismerőseink közül *Neudecker József* alezredessé és *Nehrer Béla* századosá lépett elő.

* **Május 6.** Szomorú évforduló ez minden megújuló esztendőben, a melyre városunk lakói borzalommal emlékeznek vissza szüntelen. Az iszonytató tűzvésznek, a mely 12 év előtt ezen a napon ősi városunkat elhamvasztotta, rémes emléke soha se fog elmúlhatni a város lakóinak lelkéből. Most is viszhangoznak még kebleinkben azok a rémes szép szavak, a melyeket színházunk tízéves ünnepére írott prólogijában — e vésznek jelzésére — a költő a *Tűz* személyesítőjének ajkaira adott:

..... Rettentő lángjaim
Békés lakóid áldott födelét
Az égbe csapkodó dühvel letépik.
Testvéreim: a szélvész és vihar,
Karöltve vélem át száguldanak
Bölcsön s koporsón, — házon, templomon,
Nem áll meg rémdühöm előtt de semmi,
Izzó tarajjal szállok ég felé,
Szikrát ropogva, eltáposza égő
Lábam a várost és mögöttem éjszín
Ruhában ott marad három leányom:
Az úszkós Pusztulás, nyomorgó Inség
S a halvány Rémület!...

Hamvaiból újra kikelt városunk polgárainak e rémes napokra való visszaemlékezéstük sötétjén azonban hadd ragyogjon keresztül a Mindenható bölcsességében való megnyugvás enyhét adó szelid világa s hadd ragyogjanak keresztül a legnagyobb szükségben tapasztalt ember-szeretetről és jótékonyágért ma is érzett benső hálának tiszta sugarai!...

* **Dr. Meliőrész Bélát,** jogakadémianknak jelenleg tanulmány-úton Angliában időző m.-tanárát, lapunk kiváló munkatársát, az a kitüntetés érte, hogy «*A Pothcsalád czimerlevele*» cz. heraldikai dolgozatát Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaságnak április 27-ikén tartott ülésén felolvasták.

* «Eperjesi Torna- és Vívóegyesület.» Alig pergett le az idő végtelen homokóráján néhány hónap, alig múltak el az 1898-ik év pünkösdi versenyei: ismét fényes ünnepség részesévé teszi városunk közönségét Felvidékünk egyik legagilisabb egylete: az *E. T. és V. E.* Lapunk egyik közelebbi számában jeleztük ez ünnepély tervbevitelét, most, hogy határozottá vált és megtartásának napja is egyre közeledik: a legmelegebben föl hívjuk olvasóközönségünk becses figyelmét a részletekre is. *Május hó 14-ike, vasárnap, lesz az ünnepély napja; s e hó 2-ikán Szinyei Merse István* főispán elnöke alatt tartott ülésében állapodott meg az egyesület választmánya a részletekre vonatkozólag. Május hó 14-ikén avatja föl az *E. T. és V. E.* zászlaját, mely *Szinyei Merse István* elnök nagylelkűségét dicséri. Említett napon *d. e. 11 órakor* kezdődik az ünnepség a városi *Vigadó nagytérképében.* A *T. E. és V. E.* bevonulása, elnöki megnyitó után a zászlóavatás, szög-beverés a tarsegyletek és notabilitások által, Himnusz stb. vannak programmba véve. A zászlóavatás a karzatokra szóló ingeny-jegyek mérsékelt kibocsátása útján lesz nyilvánossá téve Hatóságok és testületek külön meghívást nyerne. A mi pedig a zászlót magát illeti, az remek kiállításával *Thór Gyula* üzletének kirakatához fogja csabítani a városi közönséget, már a közeli napok folyamán. Május 14-ike délutánján 3 órakor házi jellegű mérközés a katonai gyakorlóterén, a következő műsorral: 1. Felvonulás (az új zászlóval); 2. 100 m. síkfutás; 3. diskus-vetés; 4. rúdugrás, és 5. football-játék. A versenyteret kordonnal fogja körülvenni a városi rendőrség, illetve tűzoltóság, melyen belül tagoknak az egyleti jelvény, nem-tagoknak 1 korona lefizetése nyújt szabad szemléletet. A belépő-jegyek *Kösch Árpád* üzletében lesznek kaphatók. Ujabbban a legmelegebben kikérjük ez ünnepre művelt közönségünk nemes érdeklődését!

* **Meghívó az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület-nek** f. é. május hó 14-ikén d. e. 11 órakor *Uhlarik Matyasné* sz. Beór Anna Ó Nagyságának védnöksége alatt a városi Vigadó nagytérképében tartandó zászlóavatási ünnepére. Az ünnep sorrendje: 1. Elnöki megnyitó; 2. a zászló-anya Ó Nagyságának üdvözlötése; 3. a zászló felavatása és a szögek beverése; 4. elnöki zárószó; 5. a Himnusz, éneklés az *Eperjesi Dalosegyesület.* Délután 3 órakor tornaünnep a katonai gyakorlóterén.

* **Az Eperjesi Társadalmi Egylet,** mint testület, szintén meghívót kapott az *E. T. és V. E.* zászló-szentelési ünnepére. Erről az egylet összes tagjait ez úton is értesítjük.

* **Himen.** Magyar-izsápy *Isépy Panna* és nemessáni *Nemessányi Marcell* löcsei telekkönyvvezető jegyvet váltottak. — *Berger Henrik* eperjesi lakos eljegyezte *Berger Renét,* *Berger Manó* löcsei kereskedő leányát. — *Raab János,* a Nagysárosi Műmalom tisztviselője, e napokban jegyezte el *Kello Irént* Bártfán.

* **Választás.** A kassai kath. autonómiai választókerület képviselőjévé egyhangulag *Semsey Lászlót* választották.

* **Lubló rendezett-tanácsú város.** Ó-Lublón mozgalom indult meg, hogy a város nagyközönségből ismét rendezett-tanácsú várossá alakuljon.

* **Halálozások.** *Babik József* nyug. kir. kath. főgimnáziumi tanár halt el április 20-ikán, életének 47-ik évében, 18 évi tanári működés és két nyugalomban töltött esztendő után — Budapesten. Temetése Besztercebányán, május 1-sején ment végbe. Az engesztelő szent-miséáldozatot május 3-ikán, a tanuló-ifjúság részvételével, ugyanott, a várbeli templomban tartották meg. A gyászeset bennünket közelebből azért érdekel, mert az elhunyt évek előtt a mi kir. kath. főgimnáziumunknak is tanára volt — Ugyancsak a legmélyebb részvétellel értesülünk *Quirnsfeld Ernő* bécsi kereskedőnek április hó 30-ikán Bécsben, élte 58-ik évében bekövetkezett elhúnytáról. Még április 29-ikén operálták s egy vele közelebbi viszonyban álló helybeli család tudakozódására az operáló orvos távirati tudósítást küldött, hogy a műtét sikerült. Szinte érezte halálát, mert az operáció előtti napon levélben búcsút is vett helybeli ismerőseitől. Éveken át a N-sárosi Műmalomban mint könyvelő volt alkalmazva és bécsi tartózkodása óta is évenként kétszer fordult meg Eperjesen. Rokonszenves ember s kitünő barát volt, kinek elhúnytát nagyszámú eperjesi barátai és ismerősei méltán gyászolják. Kedden temették egy bécsi kórházból. — Végül fájdalommal értesülünk arról, hogy *Marcsényi Endre,* zborói nyugalmazott esperes-plébános 75 éves korában Bártfán, a ferenczrendiek kolostorában, a hol nyugalmának egynéhány napját töltötte, vérmérgezés következtében, április hó 30-ikán meghalt. Csak márczius 6-ikától volt nyugdíjazva. A megboldogult igen takarékos, elvonult életet folytatott, de a közjó oltárára is meghozta az áldozatot. Dublinban, a hol negyven évig plébános volt, 45 hold földet ajándékozott az egyháznak a szerény jövedelmű plébánia javadalmazására, 2000 forintot megkiszáradó adott. Temetése Bártfa és vidéke intelligenciájának részvétele mellett hétfőn ment végbe.

* **«Az eperjesi jogakadémia és a párbaj.»** Néhány fővárosi lapnak április 28-iki száma ezen a címen egy tendenciózus hírt közöl, abból az alkalomból, hogy két eperjesi joghallgató között április 25-én párvialdal beküldve s el nem hallgathatjuk azt, hogy alig tudunk volna valakiben annyira animozitást feltételezni egy itten áldásosan működő tanintézet s ennek ifjúsága és tanári-kara ellen, mint a mennyi ebben a közleményben megnyilatkozik. A közlemény azt állítja, hogy «csak éppen az eperjesi diákok nem» vetek tudomást a «jogakadémia tanári-karának (?) párbajjelenes határozatáról», sőt «a tanári-kar is csak határozatot hozott ez ügyben, de azzal éppenséggel nem törődik, hogy a tanulók azóta vígan párbajozgatnak». Kiemeli, mint nevezetességet, hogy «a határozathozatal napján is két

joghallgató vívott párbajt... De hogy valamiképpen is megbüntették őket, arról senki se tud.» Valóban csak szárazkodni tudunk a felett, a ki ennyi tendenciával képes egy tanintézet jóhírének kétségtelenül ártalmára válható hírt közrebocsátani s a kit erre vonatkozó animozitása egész odáig vezet, hogy részben valótlán adatok felhasználásával megteveszse a közvéleményt, pellengérré állítani igyekeznek egy ősi tanintézet tanári testületét és pedig éppen egy olyan kezdeményezésért, a melyet elismeréssel fogadtak a tanintézet felettes hatóságai. A közleménynek beküldője, az előző hírlapi közlések dacára sem tudja azt, hogy az ismeretes határozatot nem a tanári-kar, hanem ennek indítványára a kollégiumi igazgató-választmány hozta. Ezért természetes, hogy azt sem tudja, hogy a határozatot múlt év június 28-ika óta meghozni nem is lehetett, mert a koll. igazgató-választmánynak azóta gyűlése nem volt. Abból pedig, — hogy a fővárosban április 28-ikán megjelenő lap közleménye egy április 25-ikén megtartott párvialdalnak még meg nem büntetését kifogásolja, valamint abból, hogy a közlemény beküldője szerint a párbaj napján, tehát április hó 25-ikén hozott «tanári-kari» határozatról rövid negyvennyolc óra alatt — mert hiszen a szóban forgó hír legjobb esetben apr. 27-ikén adatott postára — «tudomást szerzett az egész ország», — mindennél jobban látszik az animozitás. Közöljük ezt az esetet s egyszerűen a *Helyreigazítást* is, a melyt erre a közleményre vonatkozólag jogakadémiai igazgatósága április 29-ikén küldött volt fel a fővárosi lapokhoz s a mely így hangzott: «Néhány fővárosi lapnak... Az eperjesi jogakadémia és a párbaj» cím alatt közölt hírével szemben a nevezett tanintézet dékáni hivatala a következők közlésére kéri fel: 1. A dékáni hivatal minden félév elején köteles a hallgatók párvialdalaik büntetésére vonatkozó ismeretes szabályzatot a fekete-táblán kihirdetni s ez meg is történik. 2. Ez ősi tanintézetnek a szabályok szigorú és pontos betartására irányzott lelkiismeretes és komoly törekvése a jogakadémia felettes hatóságai és országosan a nagyközönség előtt sokkal ismertebb, semhogy az ellen a célzatos megjegyzés ellen, hogy a kar a meghozott szabályzat betartásával «éppenséggel nem törődik», védekezni szükséges volna. Minden, a tanintézetnek tudomására jutó párvialdalt eset okvetlenül a törvényes eljárás alá esik. 3. A közlemény célzatos voltát az az állítás igazolja, hogy a két megnevezett hallgató éppen a «határozathozatal napján» vívott párvialdalt. Ez egyszerű valótlanosság s a közvélemény megtevesztésére irányzott állítás. Hivatalos adatok szerint a kar a maga javaslatát 1898. június 10-ikén hozta meg, a Kollégium igazgató-választmánya pedig ezt ugyanazon hó 29-ikén emelte határozattá. A megnevezett joghallgatók a szeptemberi határidőben iratkoztak be először a jogakadémia s addig eperjesi lakosok sem voltak; jelzett párvialdaluk pedig, a vizsgálati jegyzőkönyv szerint, 1899. április 25-ikén volt. 4. Az igazgatóság nincs abban a helyzetben, hogy a hallgatók fegyelmi ügyeit egyébként hírlapi közlések tárgyaivá tegye.»

* **Tanítógyűlések.** A Sárosvármegyei Általános Népevelőegyesület síroki és felső tarcazi járáskörei a napokban tartották meg értekező gyűléseit. A gyűlések úgy *Alsó-Sebesen,* valamint *Tarkeőn* szent-misével vették kezdetüket. *Alsó-Sebesen* *Podnár István* szép beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Kartársait önképzésre s összetartásra buzdította. *Drács Károly* igen jól sikerült gyakorlati tanítást tartott Magyarországnak címeréről. *Láng Mihály* igazgató érdekes szabad előadást tartott «A környezet nevelő hatása a gyermekre» című tételről. A járáskör elhatározta, hogy Eperjesen, vármegyei tanítók gyermekei számára, internátus létesít s a budapesti Tanítók Házára 1000 ftos alapítványt gyűjt. Gyűlés után a Kör tagjai ebédre gyülekeztek. *Drács Károly* alsó-sebesi tanító és *Uhl József Anasztás* sz-ferenczrendi zárdafőnök a legnagyobb vendégszeretettel fogadták a járáskör tagjait és a vendégeket. E gyűlésen a tanítókon s a tanító-nőkön kívül jelen volt vármegyénk tanfelügyelője és neje, a járás főszolgabírája, az óvó- és tanítóképző növendékei, *Jánosy József* plébános, *Krajcsovich Rezső* jószágigazgató, a képző-intézet tanártestülete s a tanárok nejei. — A Tarkeőn tartott gyűlést *Krausz István* elnök nyitotta meg. Szent-misé után a járáskör vendégei és tagjai az iskolában gyűltek össze, a hol *Poklemba tarkeői* r. kath. tanító a telhéről beszéd- és értelemgyakorlati tanítást tartott. A gyűlés elismerését nyilvánította a tanítónak, mert látta, hogy 170 mindennapi tanköteles tanítványait buzgóan tanítja. *Gajdos János,* plavniczai r. k. tanító felolvasást tartott a népiszkolai tanítást megkönnyítő módszertani elvekről. *Láng Mihály* igazgató példákmal illusztrálta az olvasmányok tárgyalásának módját magyar- és nem-magyarajkú iskolákban. A gyűlésen jelen volt *Matacovszky Béla* kir. tanfelügyelő, *Bánó Árpád,* a járás főszolgabírája, *Brihl Menyhért* esperes-plébános, *Mathia,* tarkeői plébános, *Kroll,* piarista rektor. Mind a két gyűlés sok tanulságot nyújtott. A tanítók a legnagyobb érdeklődéssel vitatták meg a tételeket. Örömmel és elismeréssel látható, hogy tanítóink szakműveltségének színvonala évről-évre emelkedik.

* **Eperjesi anyakönyvi statisztikai adatok** április haváról. Született: 21 fi és 29 nő; halva született: 1 fi. Meghalt: 13 fi és 20 nő. Házasságot kötött 8 pár: római—rómaival 6 esetben, római—görög-katolikussal 1 esetben és ágostai—római kath.-al 1 esetben.

* **A kis-szebeni Majorságon** május hó 2-ikán d. e. 9 órakor tűz támadt. A nagyobb részt gör.-kath. lakosok abban az időben az anyae gyházban, a 3/4 órányira fekvő Somon tartott istentiszteleten időztek. A mint a Majorságon kiűtött tűzről értesültek, hazasiettek, de a mire oda értek, 15 ház a csűrökkel és gazdasági melléképületekkel már lángban állott. Rög-tön nyújtott segély és kellő mentés hiányában, 15 drb.

szarvasmarha és számos baromfi a tűz áldozatául esett. A faszerkezetű és nagyobbára szalmával fedett lakóházak teljesen leégtek s az azokban volt gabona- és takarmány-készlet elpusztult. Mi több, néhány háztulajdonosnál, Amerikában tartózkodó rokonai 300—400 ftnyi készpénze is, ládástul együtt odaveszett. A tűz keletkezésének közelebb oka: gondatlanság. A kár 14,000 ft. A m. kir. belügyminiszteriumhoz a tüzesetről távirati jelentés tétellett.

* **Tűz.** Alsó-Sebesen április 30-ikán délután, villámcsapás következtében, tűz támadt, a melynek egy lakóház esett áldozatul.

* **Adomány.** *Mariska* név alatt, egy nemesszívű emberbarát 3 ftnyi kegyes adományt küldött a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet árvaháza»-nak javára. Hálás köszönettel nyugtázza: *Kösch Árpád,* egyleti pénztáros.

* **Jégverés.** Girálton — mint levelezőnk írja — április 29-ikén óriási jégeső pusztított. Délután 1 órakor 15 foknyi hőmérséklet mellett megindult a gádzák által oly régen óhajtott eső. Alig eshetett azonban félórát, a mikor északnyugati irányból, folytonos mennydörgés és villámlás között, hatalmas szélvész által hajtva, szédítő sebességgel közeledett egy jéggel terhes felhő. Eleinte esővel vegyest hullottak az apró jégszemek, majd elállt egészen az eső s körülbelül öt percnyi idő lefolyása alatt oly óriási mennyiségben hullott alá a jég, hogy a szemlélő borzadva látta maga előtt megjelenni a zord telet. Több centiméternyi vastagságban fedte a jég a földet, elpusztította különösen a még gyenge kerti veteményeket s a virágzásnak indult gyümölcsfák kilátásban levő ez évi termését. A nagy szerencsétlenség mellett szerencsének mondható, hogy a gabonaneműek még szádba nem hajtottak, különben ma már az egész vidék siralmas aratásnak nézne elébe. A nagymennyiségű jég különben a vihar elvonulása után beállott napfényes időben csakhamar elolvadt.

* **Bányászok harca.** Április hó 25-ikén Kisfalu községben, az ottani bányásztelepen néhány bányász véres veredést vitt véghez. *Joncsal József* és *Antonyik József,* valamint ez utóbbinak hasonnevű legényfia egyéb fegyver hiányában kődarabokkal rohantak egymásnak s a két utóbbi fején és arcán életveszélyes sérüléseket szenvedett.

* **Tűz.** Múlt hó 28-ikán éjjel Kolossy Miklósné kárára, bebiztosított 250 forint kárértékű háza Kálnás község határában ismeretlen okból leégett.

* **Elveszett.** *Kellner József* tartalékos tűzérhadnagy május 5-ikén délelőtt elvesztette a tűzér-gyakorlóterén vagy onnét a városba terjedő úton barna bőrből készült névjegyartóját, melyben 2 drb 10 ftos és 6 drb 5 ftos bankjegy volt. A megtaláló kéri a pénzt a rendőrségnél átadni, hol is 10 ft jutalomban részesül.

* **Összeharapta a kutya.** *Biros Györgyne* Hegykert 104. sz. a. lakos 5 éves *Anna* nevű kis leányát május 1-én az arczán összeharapta *Biros Zsuzsanna* nagy házőrző ebe. A rendőrség az ebet a gypmester-telepre szállíttatta megfigyelés végett, tulajdonosa ellen pedig a vesztegár be nem tartása miatt megindította a kihágási eljárást.

* **Gyanús haláleset** foglalkoztatta e héten a rendőrséget. *Matea András* lengyel munkást ugyanis hétfőn reggel 5 órakor társai holtan találták az Alker-féle téglagyár egyik munkás-szobájában, melyben két nap óta egyedül aludt. A rögton értesített rendőrség a helyszínen megejtette az orvos-rendőri szemlést és a hulla fekvését, valamint a szobában talált tűz nyomát gyanúsak találta, annál is inkább, mert a hulla fején az agy alatt egy, hegyes eszköztől eredt seb is volt látható s így valószínűnek látszott, hogy bűncselekmény követetett el. A nyomozást a rendőrség azonnal megindította, egyben a kir. ügyészségnek az esetet följelentvén, kérte a törvényeszéki konzolás megejtését. Ez május 2-ikán megtörtént s ekkor megállapított, hogy a halált fulladás okozta. A rendőri nyomozás pedig kiderítette, hogy *Matea András* vasárnap délután a Vidumanyeczen lévő korcsmában több társával mulatott, majd egy kőművessel verekedett, esti 10 órakor pedig ittas állapotban és cigarettázva lefeküdt a szobájában lévő zsúpszalmára. A szalma meggyuladt és fojtó füsttel teltette meg a szobát. *Matea* minden valószínűség szerint ajtót vagy ablakot akart nyitni, de a szoba közepén összeesett és megfuladt.

* **Cselédjutalmazás.** A *Kösch Frigyes*-féle cseléd-jutalmazási alaptól május 3-ikán három cseléd részesült 15—15 ftnyi jutalomban, és pedig: *Revilyák Anna,* a ki 7 év és 4 hó óta szolgál *Kösch Árpádnál;* özv. *Lipták Ferenczné Futtá Mária,* 7 év és 3 hó óta özv. *Jakobs Gusztávnál,* és végül *Kovályik Mária,* a ki 7 év és 1 hó óta van *Tuhrinszky Károly* tanárnál szolgálatban.

* **A kassa-oderbergi vasút** 72 hivatalnokának és alkalmazottjának névmagyarosítást kérő folyamodása érkezett a belügyminiszteriumba. A kassa-oderbergi vasútnál ez már a harmadik tömeges névmagyarosítás.

* **Kiáltvány.** Hazánk összes madárserege hűsvét táján tartott első gyűlésén, — a mint az országos állatvédő-egyesület közli velünk, — a következő manifestumot bocsátotta ki: «Visszatérve messze, idegen földről kedves, régi hazánkba és visszaköltözve erdei és mezei, lápos és tóparti, városi és falusi lakunkba: újra békés és boldog családi életre készülünk. Magunkat és leendő fiainkat az emberek hathatós védelmébe ajánljuk és bizton reméljük, hogy örege-fiataltja, aprajaggya életünknek kegyelmez, sérelmet nem követ el rajtunk és szabadságunk kincsétől nem foszt meg min-tek Különösen eszedünk, hogy annyi fáradsággal összerakott fészkeinket megkíméljük, tojásainkat el ne vegyék, fiókáinkat ápolásunk alól ki ne vonják és velünk mindig baráti szívvel bánjanak. Hálás visz-

zástul víg ugrándozásunkkal, repkedéssel, füttyszóval, énekekkel és csicsérgéssel mulatságot szerzünk kedves barátainknak, és a fákon, cserjéken, bokron és növényeken, mezőkön és a legelésző háziállatokon garázdálkodó, élőködő bogarak pusztítása által hozzájárulunk erdő, mező, kert és liget viruló állapotához és az Isten szép világa pompás alkotásai fölött érzett gyönyörűség növeléséhez. Kelt Erdőligeten, 1899. húsvétján. A gyűlés nevében a megbízottak: Pacsirta, Fülemlé, Fecske».

* **Sömör-betegséget:** száraz-, vizenyős-, pikkelyes-sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan bőrvisszeteget jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak, a dr. Hebra sömör-írtoja. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt, vám- és póstadíjmentesen (levéljegyekben is), utánvétellel 50 krral több. Kapható: St. Marien-Droguerie, Danzig (Deutschland).

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltenek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svajczia kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

* **A szerkesztőség üzenete.** Dr. M. B., London. Melegen köszönjük a felette érdekes szép levelet. Mielőbb sorát ejtjük. Szívvel jövő üdvözlőnk! — Kritikus, Eperjes. Május 4-ikén külön levélben válaszoltunk.

CSARNOK.

A heraldika köréből.

Írta: dr. Meliorisz Béla. (Folytatás.)

44. **Erdődy gróf.** Az 1565. grófi címer: Négyelt pajzs, szív-pajzsral; ebben arany mezőben arany félkerékből kinövő term. szarvas (az 1459 és 1489. adományozott Bakócz címer). A nagy pajzs: 1. vörös mezőben koronás arany sas; 2. és 3. kék mezőben két ezüst hullámos pólya közt két egymás mellett álló hatágú arany csillag, 4. vörös mezőben faragott kövekből rakott fehér várfal, két ormózott toronnyal. Három sisak; sisakdíszek: 1. (középső) koronás arany sas; takaró: jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék; 2. balra fordult kinövő pánczélos kar, markában arany védvasas kivont kardot tart; takaró: arany-vörös; 3. a leirt kar jobbra fordulva kékkel és arannyal osztott zászlót tart; takaró: ezüst-kék. (Ettől az 1580. címer kivált a színezésben tér el; szív-pajzs mezeje vörös; 1. mezeje arany, a sas fekete; 4. mezeje arany. Sisakdíszek: 1. a sas fekete; takaró: arany-fekete, kék-vörös. 2. a kar egy fekete és egy vörös strucz-toll között; takaró: arany-fekete. 3. a kar szintén ily strucz-tollak között; takaró: kék-vörös.) (*Magy. nemzetségi zsebkönyv).

45. **Fáczonyi.** F. Mátyás és Imre 1803. nov. 5-ikén Bécsben nyertek címeres nemes levelet. Címer?

46. **Farkas** (hársághi) család a delnei Kakas, a Mocsolyai és — talán — a Komlóssy-családokkal együtt, kikkel és az Úsz-családdal együtt azonos címert viselt volt, kihalt. Lásd a szövegben!

47. **Fejérváry.** Nemesi címerének kelte 1558. jun. 4.; leírása: barokkrámás pajzs damaszkolt fehér mezőjében vízszintes veres pólya, melyben kettős farkú arany nyelvű oroslán lépdél jobb felé, arany csillagtól és hegyeivel balra fordult arany félholdtól kísérve; alsó mezőben zöld hármastalpon középsőjéből három fehér lilium nő ki zöld száron. Sisakdísz: jobbra fordult kettős farkú arany nyelvű oroslán növekvőn zöld szárú és levelű három liliumot tart. Takaró: kék. (F. Sári úrhölgy festményéről.) F. Géza cs. és kir. százados, mint a Mária Terézia-rend vitéze 1862. apr. 25-én (Bécs) osztrák bárói rangot nyert; 1875. aug. 17-én (Luxenburg) magyar báróságra emeltetett. Bárói címere az 1875. okl. magyar szövege szerint: „Egy álló vitézvért széles vörös vonal (pólya) által felső és alsó mezőre keresztben osztva; a veres vonalon kettős farkú arany oroslán jobbra lépdél, jobbfelől arany csillag, balfelől hegyeivel balra fordult arany félhold által környezve; a felső mezőben a középvonalból kétféle veres nyelvű arany sas szárnyal ki; az alsó mező talapatából emelkedő zöld hármastalpon három fehér lilium zöldlevelű száron nő ki. A vért felső szélén bárói korona, s ezen három, koronázott nyíl lovag-sisak nyugszik, a középső arany-eres, a más kettő kék-arany sisaktakarókkal; a középső sisak koronájából veres nyelvű arany oroslán emelkedik (egészen szemközt fordulva), jobb előmarkában szárain levő három fehér liliumot tartván; a más két sisak koronáin zárt sasszárny, kék-arany szárnyakkal, s a jobb szárnyon arany csillag, a balon előre fordult arany félhold látható. A vért mindkét oldalán tartókul egy-egy veres nyelvű kettős farkú arany oroslán arabék lépcsőkön áll, mely alatt arany szallag vonul, s ezen fekete nagy betűkkel e jelmondat van írva: «Fortitudine». (*Magyar nemzetségi zsebkönyv.)

48. **Fekete** (nagyiváni) cs. egyesített kettős címert használ; a jobboldali címerben kékben, zöld téren arany oroslán áll, karmai között vért törököt tartva. Sisakdísz: ugyanaz. Baloldali címerben: ezüst bástya fekete nyitott várkapuval; veres ormozatán két szarka egymással szemben arany gyűrűt tart. Sisakdísz: két szarka az arany gyűrűvel. (Fekete Sándor vmegyei levéltáros úrnál lévő régi festményről.) Utóbbi címer feltűnően hasonlít a Nagymihályi-Stáray címerhez. (*Magyarország vármegyei és városai) című mono-

grafia I. kötete 539. lapján e család címeréről koronából növekvő kettős oroslán szerepel, mely jobbában hatágú csillagot tart. Sisakdísz: oroslán. Takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

49. **Ferich.** Fekete mezőben arany szétölt haránt-pólya. Sisakdísz: fekete szárnyon a pajzsbeli mesteralak. (Pecsetről.)

50. **Fest.** Kék mezőben, zöld alapon jobbra fordult arany oroslán bal előlábával egy arany-, jobbal pedig egy ezüst golyót tartva. Sisakdísz: veres dolmányos férhalak növekvőn, jobbjával kardot tartva — mely felett arany csillag ragyog, — balját csipőjén nyugtatva. Címeres nemes levelet F. János nyert 1667. okt. 25-én (Bécs), mely 1668. febr. 25-én Sopron-megye Nemes-Kérben tartott gyűlésén hirdettetett ki. (Ifj. Fest Lajos szives közlése.) (Folyt. köv.)

Főszerkesztő: Dr. Horváth Ödön. Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás
Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási** tünetekben vagy **húg-, savas vese-homok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A **Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.**

335—1899. sz.

Feladási hirdetmény.

Alulirt m. kir. erdőhivatal zárt írásbeli versenytárgyalás útján áruba bocsátja

I-ször:

a szomolnoki m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó «A» üzemosztályba sorozott, továbbá az óvízi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó összes erdőekben az érvényben lévő üzemtervek szerint legközelebbi 5 év alatt, vagyis 1900. évtől 1904. években kihasználható lúcz, jegenye, erdei fenyő és hárs épületi fahozamot és ezzel kapcsolatosan ugyan bérbeadja keretenként és évenként 500 (ötszáz) forint bér mellett ezen időre a szomolnoki erdőgondnoksághoz tartozó országúti gőzfűrész és az óvízi erdőgondnoksághoz tartozó «Gereblei alsó» vízi- és gőzfűrész.

II-ször:

a szomolnoki m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó «B» üzemosztályba sorozott összes erdőekben az érvényben lévő vagy időközben megállapítandó üzemtervek szerint az 1900. évtől egymásután következő 5 év, vagyis 1904. évek alatt kihasználható lúcz, jegenye, erdei fenyő, juhar, kőris és szil épületi fahozamot.

Kikiáltási árukul megállapíttatik

az I-ső csoportra:

A) Fenyőfa:

1. a 29 cm. és azon felüli közép-átmérőjű szálfa után köbméterenként 2 frt 85 kr.;
2. a 7—28 cm. közép-átmérőjű szálfa után köbméterenként 1 frt 70 kr.;
3. a 7—11 cm. alsó-átmérőjű rudak vagy léczek után darabonként 7 kr.;
4. hulladékfából készíthető 50 cm. hosszú zsidely, ezer drb után 2 frt 90 kr.

B) Hársfa:

1. 7—28 cm. közép-átmérőjű vastagságig 3 frt 20 kr.;
2. 29 cm. és felül átmérőjű vastagságig 4 frt 40 kr.

A II-ik csoportra:

A) Fenyőfa.

1. 29 cm. és azonfelüli közép-átmérőjű szálfa után köbméterenként 2 frt 90 kr.;
2. 7—28 cm. közép-átmérőjű szálfa után köbméterenként 1 frt 85 kr.;
3. 7—11 cm. alsó-átmérőjű rudak vagy léczek után darabonként 8 kr.;
4. a hulladékfából készíthető 50 cm. hosszú zsidely, ezre után 3 frt 20 kr.

B) Szil, kőris, juhar.

1. 29 és azon felüli közép-átmérőjű szálfa után köbméterenként 4 frt 40 kr.;
2. 7—28 cm. közép-átmérőjű szálfa után köbméterenként 3 frt 20 kr.

A versenytárgyalás **1899. június hó 7-ikén d. e. 11 órakor** fog a soóvári m. kir. erdőhivatal irodahelyiségében megtartani.

Versenyezni kívánók felkéretnek, hogy az egyes csoportokra külön-külön, ívenkinti 50 kros bélyeggel és az I. csoportra 2100 frt, a II. csoportra pedig 280 frt bántpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat fent megjelölt időpontig az erdőhivatalnál benyújtsák.

Az ajánlatban a vételár többlet százaléka betűkkel és számjegyekkel kiírandó, továbbá határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó, úgyszintén utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek az alulirt erdőhivatalnál, valamint az érdekelt szomolnoki és óvízi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Soóvártil, 1899. évi április hó 29-ikén.

M. kir. erdőhivatal.

Árlejtési hirdetmény.

A bártfai evang. paplak átépítésére ezenel nyilvános pályázat iratik ki.

Előírányzott építési összeg 8818 frt 86 kr. (nyolcvezernyolczszáztizennyolcz frt 86 kr).

Az épület legkésőbb 1900. június 15-ikéig teljesen készen és lakható állapotban átadandó.

Az építésre vonatkozó tervek, költségvetés és építési feltételek alulirt egyházi felügyelőnél megtekinthetők.

A szóbeli árlejtés **1899. május 16-ikán délutáni 2 órakor** az «auditoriumban» fog tartatni; bántpénzül az előírányzott összeg 10%-a készpénzben vagy értékpapirokban leteendő.

Zárt írásbeli, a 10% bántpénzzel felszerelt ajánlatok 1899. május 16-ikán d. e. 12 óráig alulirt felügyelőhöz beadandók és a délután tartandó szóbeli árlejtés után nyilvánosan fel fognak bontatni.

Bártfán, 1899. évi május hó 2-ikán.

Toperczer Albert,

ev. egyh. felügyelő.

Vigyázzunk a védjegyre!

Máriaczei gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általános ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfűgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejféjásánál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél ételkelet és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcseppek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brády Károly** gyógyszer-tára a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt 1.

A **Máriaczei gyomorcseppek** valódián kaphatók: **Eperjes**: Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Homonna**: Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben**: Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló**: Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szilina**: Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

t. fele bevélt megl felhívó démbé koro dig t

Eperje

alatt.

fekvő, 5

gekből ál

egy 6000

s gazda

eladó

Kivál

ipartele

Bövel

Tivadar

ügyvéd B

„T

Klimat

S

Kitünő

föltt.

Vasúti

Kas

Eva

Alla

Pros

címe

Posztó

Egy ve

ter hos

1 úri

A

Posztógyá

Al

Privá

jutányos

Kraus

fejében min

Ezenkívül a

Ezen

szabónál

A h

NAS

Április

290-

Nov. 1-

230-

* A cajtú

Aki mer, az nyer!

Cégemnek ezen általános ismert mottója t. feleimmel szemben az eddigi sorsjátékoknál annyira bevált, hogy feljogosítva érzem magam a most megkezdődő **IV. sorsjátékban** való részvételre felhívni. A szerenese által különösen kedvelt főzűjtődémben eddig a **60.000, 40.000 és több 10.000 koronás nyeremény** nyeretett, összesen pedig több mint egy fél millió korona.

Legközelebbi huzás
(I. oszt.)
1899. május 18. és 19-én.

A 100000 számból kell, hogy 50000 kihúzassek!!!!
A legnagyobb nyeremény esetleg egy millió korona!!!!

Az I. osztályú sorsjegyek árai:
Egy egész egy fél egy negyed egy nyolcad
6 frt 3 frt 1 frt 50 kr 75 kr.

A megrendelések intézendők: a m. kir. szab. osztályú sorsjáték fő-elárusítójához
Sternberg József bankházához Budapest VI. Teréz körút 6. sz.

Eladó.

Eperjesen, a **Kassai-út 41. sz. alatt**, a pályaudvar tőszomszédságában fekvő, 5 szobából s a szükséges mellékhelyiségekből álló úri lakóház, a hozzá tartozó mintegy **6000** - öli kerttel, két munkás-lakházzal s gazdasági épületekkel együtt, örök áron **eladó vagy bérbeadó.**

Kiválóan alkalmas gazdálkodók avagy ipartelep részére.

Bővebb felvilágosítást ad: dr. Oszvald Tivadar ügyvéd Eperjesen és dr. Pap József ügyvéd Budapesten (IV., Zsibárús-utca 7., II.).

„THURZÓFÜRED”

Klimatikus gyógyhely, Hidegvízgyógyintézet

Üdülő- és nyaralóhely

Sepesmegye déli részén.

Kitünő éghajlati viszonyok; 550 méternyire a tenger fölött. Pompás és nagy kiterjedésű és fenyeserdő. Kitünő forrásvíz.

Vasúti állomás, posta és távirda: **GÖLNICZBÁNYA**
20 percznyire a fürdőtől.
Kassa-oderbergi vasút: gölniczi szárnyvonal.

Evad május 15. — szept. 30.
Állandó fürdőorvos; fővárosi vendéglős.

Prospektust óhajtatásra küld az Igazgatóság:
címe: Budapest, Kossuth Lajos-utca 9, II.
vagy Gölniczbánya.

Posttárszétküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3'10 méter hosszú, elegendő 1 úri-öltönynek. Ara csak

frt 2 80 jó	valódi gyapjúból.
frt 3 10 jó	
frt 4 80 jó	
frt 6 - jó	
frt 7 75 finom	
frt 9 - finom	
frt 10 50 legfinomabb	
frt 12 40 angol	
frt 13 95 Kammgarn	

Posttőgyári raktár: **KIESEL-AMHOF, Brünnben.**

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Privátvevők, figyelem! Csak direct-vételnél vásárolható jutányos áron. Felvilágosításul és bizonyosságul a következők:

Krausz Adolf posttőkereskedő Budapesten, a szabónak rendelvények fejében mintakönyvből következőket ajándékoz:

10 frt vételnél 50 kr-ért egy nadrágot,
20 " " 1 frt-ért egy öltönyt,
60 " " egy finom öltönyt teljesen ingyen.

Ezenkívül a szabó 3 forint engedményt kap méterenként és 20 százalékot.

Ezen ajándékokat csak a magánvevő fizeti meg, ki a szabónál Krausz Adolf mintakönyvből vásárol.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: **Bécs, I., Kolowratring 9.**
Fedélzet-iroda: **Bécs, IV., Weyringasse 7/a.**

I. Cajüte:		II. Cajüte:	
Április 1-től Okt. 31-ig	290—400 Mk.*	Aug. 1-től Okt. 15-ig	200 Mk.
Nov. 1-től Márc. 31-ig	230—320 Mk.	Okt. 16-tól Julius 31-ig	180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és eleganciája szerint.

HOLÉNIA BÉLA ásványvíz-üzlete Eperjesen

Eperjes, 1899. április hó.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy az **ez idei fris töltésű bel- és külföldi ásványvizek**

már megérkeztek, s a mennyiben azoknak fris voltáról egyrészt a városi tisztifőorvos ellenőrzése, másrészt pedig azoknak nagymérvű forgalma kezkesedik, ásványvízraktáramat a nagyérdemű közönségnek szives pártfogásába ajánlom.

A vidékről érkező megrendeléseket mindenkor a legnagyobb pontossággal és megrendeléshez híven fogantatosítom.

Az ásványvizekre s azok szállítására vonatkozó felvilágosításokkal, valamint forrás-leírásokkal díjmentesen szolgállok.

Kiváló tisztelettel

Holénia Béla.

VALODI **LINOLEUM** Fontos háziasszonyoknak!
puha padlóra minden színben

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózómancz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vas lovag védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Egyedüli főraktár
Eperjesen
Holénia Béla
czégnél.

Zacherlin

Nem papirzsacskókban hanem csupán palaczkokban a valódi!

Ez az igazán csálhatatlan, gyökeres segítség mindenféle rovar-faj kipusztítására.

Kapható Eperjesen:

Atlasz D.,	Feldmann Adolf,	Molitorisz I. gyógsz.
Barts E. gyógsz.,	Gallotsik J. W.,	Özv. Neumann B.,
Bein Simon,	Glücksman Mór,	Oszvald Dániel,
Bohrandt J. W.,	Holénia Béla,	Singer S. Fiai,
Dahlström Károly,	Lefkovits Emil,	Sváby Ferencz és
Diamant R.,	Mikolík István,	Wenczel Istvánnál.

H

OMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában).
Kitüntetve arany-érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári-társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.
E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíthatnak és a mi a festék szűrítettségét illeti, azonos az olajfestékekkel.
••• Mintakártya, úgyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. •••

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziaszer ellentét az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik küszvényel, csúznál, tagszaggatásnál és meghűlésekkel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéku utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegyet és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

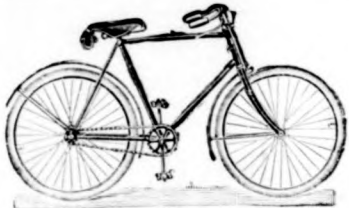

Bámulatos szépség

lehet elérni a dr. Spilzer-féle Mária-kenőccsel, a mely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvják az arcz bársnyos külsejét a késő öregséig.

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában, Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Egyedüli elárúsítása

a legjobb hírnevű

Dürkopp-féle Diana-kerékpároknak

(legjobb német gyártmány)

csak

Schweitzer Testvérek

Eperjes

Miskolcz

Debreczen.

Globus tisztító-kivonat

többszörösen kitüntetve,
a jelenkor
elismert legjobb

**fém-tisztító-
szere**

és sokkal jobb, mint a
tisztító-kenőcs!

Minden kísérlet
okvetlenül

állandó használat vált föl.

Valódi ezzel a védjeggyel:
Vörös csik globussal.

Dobozok 5, 8 és 15 kr-ával mindenütt kaphatók.

Fritz Schulz jun., Leipzig

a tisztító-kivonat feltalálója.

The Premier Cycle Co. Limd.

Coventry
(Angolország)
Eger
(Csehország)
NÜRNBERG-DOOS.

Legnagyobb
kerékpármű
a continensen!

Képviselek:

SCHWEITZER

TESTVÉREK

Miskolcz.

Eperjes. Eger.

**BERGER-féle GYÓGYÍTÓ
KÁTRÁNY-SZAPPAN**

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban
lényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkétség

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kősz-
s elüsti kitégek, úgyszintén orr-rezesség,
otvar, legyőző, ártózkodás, tej- és szakáll-
korpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan
tartalmazza a fa-kátrány 40%-át és min-
den egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrá-
ny-szappanoktól lényegesen különbözik.

Családok elkerülése végett határozottan Berger-féle
kátrány-szappan megvásárlására és az ismert védjegyre való
figyelmességét kérik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel
alkalmazatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kenőcszappan

A gyengébb kátrány-szappan az

ARCBOR TISZTÍTALANSÁGAI

eltávolítására, a gyermeknek való, anyai tejbetegségei
ellen felülmenthetően bőrtisztító mosdó és fűdőszappan
mindennapi használatát szolgálja.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

35% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajának használati utasítással együtt

darabonként 35 kr., 6 darab 1 frt 80 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők:

Benzoe szappan a bőr finomítására, borax-szappan
pattanások ellen. **Carbol-szappan** a bőr simítására himlő-
betegségeknél és mint fertőtlenítő szappan. **Berger-féle fenyő-
cseresznye-szappan** és **fenyő-piper-szappan**. **Berger-féle gyer-
mek-szappan** a szeszre kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan

rezes orr, kiütés, bőrvészketegség és arcvöröség ellen,
szepítő szappan igen hathatós.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arcvöröség ellen. Tannin szappan láb-
izzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsőgben

1. sz. rendez fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr.,
a legjobb fogtisztító szer. A többi **Berger-féle szappano-
kat** illetőleg utasítunk a röpiratokra. Csak **Berger-féle
szappanokat** kell kérni, miután számtalan hatástalan
utaztatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Heil & Comp. Troppau

Erdemjellel kitüntetve a nemzetközi gyógyszerkiállításán Bécsben 1882.

••• Kapható Osztr.-Magyarország összes gyógy-
szertáraiban. •••

Hirdetések

EPERJESI LAPOK

számára
jutányos áron

vétetnek fel
KÖSCH ÁRPÁD

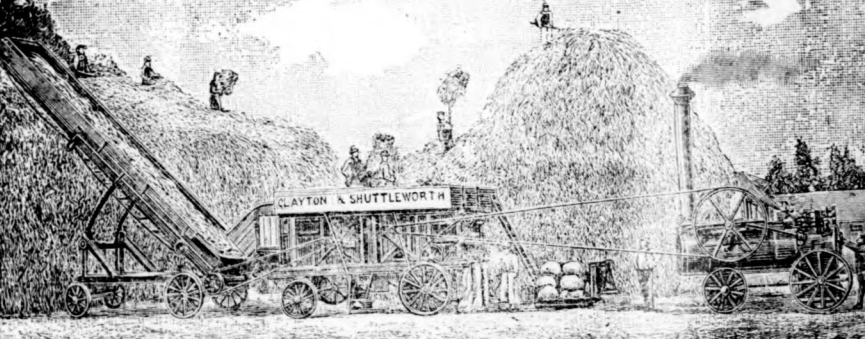
könyvnyomtató-intézetében.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

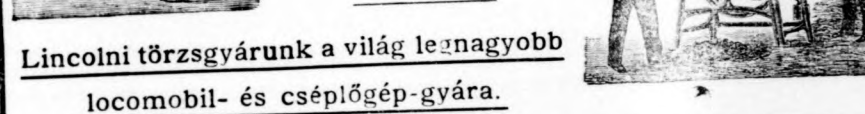
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyütők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek,
szeszkavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, őrlő-malmok,
egyetemes acél-akék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívá-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-lakó-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 1 forint 35 krajczár.
Egy kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény
padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. beanyozására. 1 kis palack
ára 20 krajczár.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr.
1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható: **Gallotsik J. V.-nál, Eperjesen.**

Előfizetési árak
negyedévre 2 kr.
Hirdetési díj: Háromhat-
tásért jutányosabb. Bélyegző

Község-nev

Az előbbi c.
IV. törvénycikk
kivül — e sorol
«A magyar kor-
tára», a melyne
vármegyénk hat-
tekintetünk.

Elvitázhatalm
a felső-tarcai já-
a sirokaí járás
tapolyi járás 77
ható neve közöt
a száma, a me-
törvénycikk ért
— megmagyar-
tényleg önként

Nem mondju
gősnek, sőt az i-
tékével lelkünk
hogyan ennek a fe-
mi vármegyénkbe
fölött a politikai
oszthatatlan mag-
szempontjából for-
is mondható, mer-
ellenes, nemzetel-
nyokról szólani eg-
a szempontból tel-
megmagyarosítás-
szükség nincsen,
lakosai mindenko-
ségei fiai maradt
az ő anyanyelvük
bármilyen hangzá-
nevezze az ő é-
nyelvén is, annak
rajongással meg-
érezni szívének, lel-
jöhet elő körülmé

AZ „EPERJESI

Az é

(Az Eperjesi Széchenyi-
írta.)
Hibbe népe, min-
megtermett, erőteljes
mit a német «Hüne-
nyers, durva, faragatlan
kedők, de ebben is
viselnek nyakukon, el-
nél aztán az ellentelel
keznek férközni s azt
csavanantás folytán az
könnyen képzelhető, l-
további ellentállással.
Ektelenül szerető
Istennel felette böl-
se kottyan. «Ezer m-
jadbá» — nagyon me-
Nyilván a polytheista
ezen rossz szokás. De
isteneket s «ezer má-
mellett török és tatár
nem valami barátság-
Különbön a nép h-
legenda erősen belesz-
gezetül a népelet egyes-
Farsang táján az
veszik a várost s m-
kérnek s kapnak nyár
A majusfa ültetésé-
kiséret mellett, járják t-
«Ültet
Mit a
Égete
Teli